

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 19Csp/82/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2117211621
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Dana Macášková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2019:2117211621.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Danou Macáškovou, v právnej veci žalobcu: Sofitel invest, s.r.o, IČO: 47 752 149, so sídlom Ľuda Ondrejova 2339/7, Banská Bystrica, zastúpený: AKSK, s.r.o. so sídlom Nám. SNP 15, Banská Bystrica, proti žalovanej: E. D., Q.. XX.XX.XXXX, U. F. XX, W., zastúpená: Prosman a Pavlovič, advokátska kancelária, s.r.o., so sídlom Hlavná 31, Trnava, o zaplatenie 16.820,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 16.820,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 16.820,- eur od 17.1.2019 do zaplatenia, do 60 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Vo zvyšku súd žalobu zamietla.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

IV. Návrh žalobcu na prerušenie konania sa zamietla.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu súdu dňa 27.4.2017 domáhal vydania rozhodnutia ktorým súd zaviazal žalovanú na zaplatenie sumy 21.820,- eur s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 21.820,- eur od 19.4.2017 do zaplatenia na tom skutkovom základe, že dňa 4.5.2015 uzatvoril žalobca v postavení veriteľa so žalovanou v postavení dlžníka Zmluvu o úvere, na podklade ktorej poskytol žalovanej sumu 5.000,- eur. Žalovaná sa zaviazala sumu splatiť v splátkach do 15.12.2015.

Dňa 12.6.2015 uzatvoril žalobca v postavení veriteľa so žalovanou v postavení dlžníka Zmluvu o úvere, na podklade ktorej poskytol žalovanej sumu 17.500,- eur. Finančné prostriedky boli poskytnuté bankovým prevodom a to suma 10.110,- eur na účet veriteľa žalovanej - spoločnosti TRUSTFIN, s.r.o. a suma 6.890,- eur na účet žalovanej v Slovenskej sporiteľni. Žalovaná sa zaviazala sumu splatiť v splátkach do 15.12.2015.

Na účel zabezpečenia splnenia záväzkov žalovanej bola dňa 12.6.2015 medzi žalobcom a žalovanou uzatvorená Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti a Mandátna zmluva, na základe Zmluvy o zriadení záložného práva vzniklo žalobcovi záložné právo k bytu žalovanej. Na súde sa viedlo konanie na poklade žaloby žalovanej o určenie neplatnosti právnych úkonov (Zmlúv o úvere) a určenie, že nehnuteľnosť nie je zaťažaná záložným právom. Z dôvodu procesnej opatrnosti v snahe domôcť sa vrátenia poskytnutého plnenia z neplatných zmlúv o úvere podal predmetnú žalobu, ktorou si uplatňuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia, t.j. vrátenia plnenia z neplatného právneho úkonu, ktoré po odpočítaní uhradenej čiastky 180,- eur predstavuje sumu 21.820,- eur.

2. Podaním doručeným súdu dňa 21.12.2018 (ešte pred doručením žaloby žalovanej) žalobca zobral žalobu čiastočne späť a žiadal uložiť žalovanej povinnosť zaplatiť sumu 16.820,- eur spolu s úrokom z

omeškania vo výške 5,00% p.a. zo sumy 16.820,- eur od 19.4.2017 až do zaplatenia, a to v lehote troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

3. Podľa § 145 ods. 3 Civilného sporového poriadku, ak je žaloba vzatá späť sčasti pred jej doručením žalovanému, koná súd o zvyšku nároku bez rozhodovania o zastavení konania v tejto časti.

4. Žalovaná, prostredníctvom splnomocneného zástupcu vo svojom vyjadrení k žalobe doručenom súdu dňa 5.2.2019 uviedla, že Okresný súd Trnava Rozsudkom č.k. 11C/36/2016-199 zo dňa 09.03.2017 rozhodol, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom. Záložné právo bolo zriadené na zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o úvere zo dňa 4.5.2015 a Zmluvy o úvere zo dňa 12.6.2015. Predpokladom pre vydanie Rozsudku bolo vyriešenie predbežnej otázky platnosti Zmlúv o úvere. Okresný súd Trnava v Rozsudku uviedol, že Zmluvy o úvere sú neplatné, nakoľko pri nich došlo k použitiu nekalej obchodnej praktiky a z dôvodu, že obe Zmluvy o úvere sa priečia dobrým mravom. Konanie žalobcu a obe Zmluvy o úvere boli Rozsudkom posúdené ako rozporné s dobrými mravmi. Pokiaľ bolo konanie žalobcu, spočívajúce v poskytnutí úveru žalobkyni takým spôsobom, aby žalovaná nebola schopná tieto finančné prostriedky vrátiť a aby bolo pre žalobcu jednoduché sa dostať k výkonu záložného práva, ktoré bolo zapísané v katastri nehnuteľností, v rozpore s dobrými mravmi, nemožno tomuto konaniu ani následným konaniam žalobcu priznať žiadnu právnu ochranu, nakoľko majú základ v jeho konaní, ktoré sa prieči dobrým mravom a zákonu. Vychádzajúc zo žaloby by žalovaná mala žalobkyni zaplatiť iba sumu skutočne poskytnutých finančných prostriedkov. Žalovaná žalobkyni do dnešného dňa uhradila sumu 180,- eur.

Vzhľadom na finančnú a sociálnu situáciu žalovanej by si žalovaná dovolila požiadať súd, aby, ak rozhodne v jej neprospech, umožnil žalovanej splniť svoj záväzok v mesačných splátkach, ktorých výšku žalovaná navrhne na pojednávaní.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení k vyjadreniu žalovanej, doručenom súdu dňa 27.3.2019 uviedol, že plne zotrváva na skutkových a právnych skutočnostiach uvedených v podanom žalobnom návrhu. Z obsahu vyjadrenia Žalovanej plynie, že Žalovaná nepopiera poskytnutie peňažných prostriedkov Žalobcom, keď uvádza, že Žalovaná by mala žalobkyni zaplatiť iba sumu skutočne poskytnutých finančných prostriedkov. Žalovaná uznala, že jej boli reálne poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 17.000,-eur. Vo vzťahu k žiadosti Žalovanej o umožnenie splácania jej záväzku v splátkach pokladá za relevantné upriamiť pozornosť súdu na skutočnosť, že napriek vedomosti Žalovanej o existencii a výške jej záväzku voči Žalobcovi, Žalovaná do dnešného dňa Žalobcovi uhradila len sumu 180,-eur, pričom poslednú splátku vykonala v mesiaci november 2016. So zreteľom k uvedenému, ako aj výške dlžnej sumy a výške tvrdeného príjmu nemôže vyjadriť súhlas so splácaním dlhu Žalovanej v splátkach, zvlášť v prípade keď jeho nárok voči Žalovanej nie je zabezpečený žiadnym zabezpečovacím prostriedkom. Žalobca je však ochotný v prípade poskytnutia adekvátneho zabezpečovacieho prostriedku svoj názor v tomto smere prehodnotiť v prospech Žalovanej.

6. Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania a zistil nasledovný skutkový stav:

7. Zástupkyňa žalobcu pred súdom uviedla, že sa pridrižiava písomných a ústnych vyjadrení, žiada, aby súd vyhovel žalobe v zmysle čiastočného späťvzatia zo dňa 21.12.2018. Úrok z omeškania si uplatňuje dňom nasledujúcim po podaní žaloby.

8. Zástupca žalovanej pred súdom uviedol, že sa pridrižiava doterajších vyjadrení, nakoľko žalovaná nevie preukázať zaplatenie inej sumy ako sumy 180,-eur nerozporuje výšku požadovaného nároku žalobcu v tomto konaní a túto akceptujú. Žiadajú však, aby bolo povolené žalovanej zaplatiť dlh v splátkach, keď žalovaná nemá možnosť zobrať si úver, poukazuje na to, že mala snahu sa dohodnúť a uzavrieť zmier, avšak nepodarilo sa jej zohnať finančné prostriedky na vyplatenie dlhu žalobcovi. Poukazuje na to, že žalobca nesie svoj podiel viny na tom, že žalovaná nie je schopná splácať úver, keď žalobca neskúmal bonitu žalovanej pri uzavretí zmluvy, poskytol jej úver za podmienok absolútne nemožných, keď bolo zrejmé, že žalovaná v 7 splátkach nebude schopná splatiť úver, čo potvrdil aj OS vo svojom rozhodnutí v konaní o neplatnosti právnych úkonov. Snahou žalobcu bolo získať nehnuteľnosť, keď zriadil záložné právo na zabezpečenie svojej pohľadávky voči žalovanej. Žalobcovi muselo byť zrejmé už pri uzavretí zmluvy, že žalovaná nebude schopná splácať úver, pokiaľ súd uloží žalovanej povinnosť zaplatiť dlh do troch dní, celá doterajšia súdna ochrana by vyšla nazmar, pretože žalovaná nie je schopná plniť do troch dní a žalobca sa dostane k nehnuteľnosti, keďže bude

vedené exekučné konanie voči žalovanej, nakoľko nemá finančné prostriedky ani iný majetok okrem nehnuteľnosti. Poukazuje v tejto súvislosti tiež na to, že žalobca si uplatňoval od žalovanej i ďalší nárok na 5.000,- eur, na tomto potom netrval, nakoľko nepreukázal, že žalovanej takúto sumu vyplatil, žalovanej žiadnu takúto sumu v skutočnosti nevyplatil, preto to nevedel preukázať, preto zbral žalobu späť. Uvedené konania žalobcu preukazujú jeho nekalé praktiky.

Vzhľadom na uvedené žiada, aby súd umožnil žalovanej splácať dlh v splátkach vo výške 100,-eur mesačne a to s poukazom na vek žalovanej, jej finančnú situáciu a možnosti, nekalé praktiky žalobcu. Na otázku súdu, kedy vykonala žalovaná poslednú splátku? Zástupca žalovanej uviedol: „Posledná splátka bola žalovanou vykonaná dňa 29.11.2016 vo výške 20,-eur, aj dovtedy splácala dlh vo výške 20,-eur mesačne spolu to bolo 180,-eur.“

Na otázku súdu, z akého dôvodu prestala platiť, keď mala vedomosť aká suma jej bola poskytnutá? Zástupca žalovanej uviedol: „Podľa informácií od klientky ona aj naďalej splácala úver, avšak nemala o tom doklad, teda nevieme to preukázať, nevie sa vôbec k tomu bližšie vyjadriť, je to stará pani.“

Na otázku súdu, aby sa vyjadril k majetkovým pomerom žalovanej? Zástupca žalovanej uviedol: „Žalovaná poberá starobný dôchodok vo výške 508,80 eur, iný príjem nemá, žije sama v byte, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, má ešte ďalší úver od Slovenskej sporiteľne vo výške 8.000,-eur, ten bude splatený v októbri 2020. Je to dôchodkyňa, výdaje na lieky má štandardné.“

9. Podľa § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

Podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka, bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

10. V danej veci bolo predmetom konania zaplatenie sumy 16.820,- eur titulom vydania bezdôvodného obohatenia, keď žalobca ako veriteľ poskytol žalovanej úver vo výške 17.000,- eur. Žalobca sa stotožnil so záverom súdu v inom súdnom konaní predmetom ktorého bolo i posúdenie neplatnosti predmetnej úverovej zmluvy, a v ktorom súd dospel k záveru, že predmetná úverová zmluva je absolútne neplatná, preto sa žalobca predmetnou žalobou domáhal iba zaplatenia zvyšku skutočne poskytnutej sumy žalovanej.

Medzi stranami sporu teda nebola sporná výška sumy poskytnutej žalovanej (17.000,- eur) ani výška sumy ktorú žalovaná zaplatila a to 180,- eur.

Nakoľko v konaní bolo nepochybné, že žalovaná z poskytnutej sumy doposiaľ nezaplatila žalobcovi sumu 16.820,- eur, súd ju zaviazal na jej zaplatenie titulom vydania bezdôvodného obohatenia (vrátenia plnenia poskytnutého žalobcom z neplatného právneho úkonu).

11. Súd nepovolil žalobkyni splatiť dlžnú sumu v splátkach, tak ako žiadala, keď nemožno zohľadniť bez ďalšieho iba argumentáciu zástupcu žalovanej - žalobcovi muselo byť zrejme už pri uzavretí zmluvy, že žalovaná nebude schopná splácať úver, snahou žalobcu bolo získať nehnuteľnosť, keď zriadil záložné právo na zabezpečenie svojej pohľadávky voči žalovanej. V súvislosti s posúdením uvedenej argumentácie zástupcu žalovanej je súd toho názoru, že žalovaná bola tou, ktorá najlepšie poznala svoje pomery, najlepšie vedela posúdiť svoju schopnosť splácať úver, preto jej konanie - uzavretie úverovej zmluvy za podmienok v nej stanovených treba hodnotiť ako hrubú nezodpovednosť.

Podľa ustálenej praxe sa pri povolení splátok treba riadiť tým, aby k splateniu dlhu došlo približne do troch rokov od právoplatnosti. Takto určená výška splátky dostatočne zohľadňuje tak záujem dlžníka (povinného) na ochrane pred okamžitým vymáhaním celého plnenia, ako aj záujem veriteľa na uspokojení svojej pohľadávky v primeranom čase.

V danej veci žalovaná 3 roky nepoukázala žalobcovi titulom vrátenia dlhu žiadnu sumu (posledná splátka bola vykonaná dňa 29.11.2016 vo výške 20,- eur). Argument žalovanej, že prebiehalo konanie o určenie neplatnosti zmluvy neobstojí, nakoľko suma 16.820,- eur, ktorú žalovaná dlžila bola suma skutočne poskytnutých finančných prostriedkov žalobcom žalovanej, teda žalovaná musela mať vedomosť, bez ohľadu na výsledok sporu (neplatnosť zmluvy), že uvedenú sumu musí vrátiť.

V danej veci žalovaná žiadala, aby jej bolo umožnené splácať dlh v splátkach vo výške 100,- eur mesačne s poukazom na skutočnosť, že poberá iba starobný dôchodok vo výške 508,80 eur, žije sama v byte, ktorý je v jej výlučnom vlastníctve, má ešte ďalší úver od Slovenskej sporiteľne vo výške 8.000,-eur.

Pri mesačných splátkach vo výške 100,- eur, by žalovaná dlh splácala 169 mesiacov, t.j. 14 rokov a 1 mesiac. Vzhľadom na tvrdenie splnomocneného zástupcu žalovanej, že vo vyššej výške nie je žalovaná schopná splácať úver, súd je toho názoru, že sociálna situácia žalovanej neumožňuje povoliť splátky v zmysluplnej výške k takto priznanej sume, teda také, aby k splateniu priznaných nárokov skutočne došlo približne do troch rokov od právoplatnosti rozsudku (t. j. približne 468,-eur mesačne). V takom prípade je možné splátky ponechať len na dohode žalobcu a žalovanej, ktorí si ich môžu prípadne upraviť aj v nižšej výške. Preto súd namiesto povolenia splátok určil odchylnu od § 232 ods. 3 Zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok, dlhšiu paričnú lehotu, aby sa žalobcovi a žalovanej vytvoril priestor na dohodu.

12. Podľa § 563 Občianskeho zákonníka, ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právny predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal.

Podľa § 517 ods. 1 veta prvá, ods. 2 Občianskeho zákonníka, dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. (ods. 1 veta prvá)

Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.(ods. 2)

Podľa § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., v znení účinnom od 1.2.2013, výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

13. Zároveň súd priznal žalobcovi úrok z omeškania z dlžnej sumy a to od 17.1.2019, keď v danej veci, nakoľko sa jednalo o vydanie bezdôvodného obohatenia, čas plnenia nebol dohodnutý, za prvú výzvu na plnenie možno považovať až predmetnú žalobu, nakoľko žalobca nepreukázal doručenie inej výzvy žalovanej. Žaloba bola žalovanej doručená dňa 15.1.2019, v zmysle citovaného ustanovenia § 563 Občianskeho zákonníka, žalovaná mala plniť nasledujúci deň t.j. 16.1.2019 a dňa 17.1.2019 bola v omeškaní. Žalobca má právo v zmysle citovaného zákonného ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka na úrok z omeškania, ktorý mu súd priznal vo výške 5%, keď výška základnej úrokovej sadzby Európskej centrálnej banky ku dňu 17.1.2019 bola 0,00 %.

Vo zvyšku uplatneného úroku z omeškania (5% ročný úrok zo sumy 16.820,-19.4.2017 do 16.1.2019) súd žalobu, vzhľadom na vyššie uvedené, ako nedôvodnú zamietol.

14. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.(ods. 1) O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.(ods. 2)

15. Žalobca bol v konaní plne úspešný (neúspech mal len v nepatrnej časti úroku z omeškania), preto mu súd v zmysle citovaných zákonných ustanovení priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

16. Žalobca v predmetnej žalobe navrhoval vydať uznesenie, ktorým súd preruší konanie vo veci samej do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Trnava pod spisovou značkou 11C/36/2016 s poukazom na skutočnosť, že v uvedenej veci sa rieši otázka, ktorá má bezprostredný význam pre rozhodnutie súdu v predmetnej veci, a to otázka platnosti/neplatnosti zmlúv o úvere, od ktorej posúdenia sa odvíja povaha nároku žalobcu ako nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia z neplatného právneho úkonu, uplatneného touto žalobou.

17. Podľa § 164 Civilného sporového poriadku, ak súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha súdne alebo správne konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na také konanie podnet.

Podľa § 162 ods. 3 Civilného sporového poriadku, o zamietnutí návrhu na prerušenie konania súd rozhodne spolu s rozhodnutím vo veci samej.

18. Súd návrh žalobcu na prerušenie konania zamietol vzhľadom na to, že konanie vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 11C/36/2016 bolo dňa 25.6.2018 právoplatne skončené.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 Civilného sporového poriadku) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.